

Parautvecklingsdagar – inkluderingsprocessen

9–10 februari 2023

Torsdag och fredag den 9–10 februari bjöd Svenska Innebandyförbundet tillsammans med Parasport Sverige in till parautvecklingsdagar med fokus på inkluderingsprocessen av parainnebandy.

Konferensen var öppen för både anställda och förtroendevalda från SDF i både innebandy- och parasportdistrikt.

Konferensen genomfördes i Baltiska Hallen i Malmö där totalt 35 personer deltog. Av dessa var 17 personer från innebandyns SDF fördelat på tolv distrikt. Tio personer representerade sju av parasportens SDF. Utöver detta deltog personer från Svenska innebandyförbundet, Parasport Sveriges innebandykommitté samt representanter för arbetsgrupp i inkluderingsprocessen.

Dokumentet innehåller både en kort och en längre sammanfattning.

Programmet

Torsdag 9 februari:

- 12:00 – Gemensam lunch
- 13:00 – Introduktion
- 13:30 – Kommunikationspass – *Hur kan vi?*
- 14:30 – Paus
- 14:40 – Fokus utbildning
- 15:30 – Fika
- 16:00 – Fokus utbildning - fortsättning
- 17:00 – Match rullstolsinnebandy
- 19:30 – Middag på Scandic Triangeln

Fredag 10 februari:

- 09.00 – Utveckling & återväxt
- 10.10 – Paus
- 10:20 – Tävlings & administration
- 12.00 – Avslut med gemensam lunch

Kort sammanfattning

Konferensen började med en introduktion av upplägget för dagarna, presentation av deltagarna samt en kort presentation av hur långt vi kommit i inkluderingsprocessen – vi är på det tredje steget av sex. Därefter presenterades sex ledord och dess innebörd som projektgruppen fastställt för arbetet med inkluderingen; *struktur, styrning, samsyn, synliggöra, sammanfoga* samt *ständigt*. De tre förstnämnda är ledord som efterfrågades under höstens parakonferensen i Gävle där SDF från både innebandy och parasport deltog. De tre sistnämnda är framtagna av projektgruppen.

Det tredje steget i inkluderingsprocessen är fokus på projektgruppen samt arbetsgrupper. Arbetsgrupperna kommer utgå från ett fokusområde och arbeta med delar kopplat till det området. Projektgruppen har framtagit fyra fokusområden för en första period; *kommunikation, utbildning, utveckling & återväxt* samt *tävling & administration*. Programmet för konferensen utgick också från dessa områden.

Kommunikation var det första fokusområdet att arbeta med. Vi fick besök av Lisa Eskils, varumärkesansvarig på Svenska Innebandyförbundet, som höll i en *hur kan vi*-workshop där syftet var att lyfta utmaningar/problem för att skapa inkludering/involvering genom att samarbeta. Övningen gick ut på att formulera frågeställningar/utmaningar/problem/hinder/orosmoln kring kommunikation i allmänhet, som möjligheter enligt *hur kan vi* och arbeta med dessa i sex steg. Resultatet från workshopen visar bland annat på brist i kommunikationen kring inkluderingsprocessen och dess innebörd, vad parainnebandy är samt vad föreningar behöver tänka på vid uppstart av parainnebandy. Lösningar på detta är att ta fram olika kommunikationspaket utifrån respektive efterfrågad del. Även föreningssamarbete, dialog mellan SDF samt information kring parainnebandy på Svenska Innebandyförbundets hemsida berördes under kommunikationspasset.

Det andra fokusområdet att diskutera var utbildning. Efter en kort genomgång av relevanta utbildningar från Parasport Sverige samt Svensk Innebandys tränarutbildnings-struktur fick deltagarna fritt diskutera olika utbildningar i smågrupper. Diskussionen fortsatte sedan i helgrupp innan deltagarna enskilt fick svara på ett formulär med utbildningsfrågor som blir en grund till den arbetsgrupp som kommer fokusera på utbildningsfrågan. Svaren visar på en önskan om att tränarutbildningar för parainnebandy både ska vara inkluderad i grundutbildningen samt som en fortbildning. Majoriteten vill att domarutbildning för parainnebandy ska vara uppbyggd likadant, även om rösterna skiljer sig mer i detta fall. Återkommande från svaren för de flesta utbildningarna är att bemötande, information om funktionsnedsättningar, parasportens grunder och grenspecifik kunskap ses som de viktigaste delarna i en utbildning. För innebandyns SDF framgår en kunskapsbrist gällande paraverksamhet utifrån svaren på formuläret och det som behövs är utbildning riktad mot både anställda och förtroendevalda. Här planeras två utbildningstillfällen inom Parasportens Grunder, en på dagtid och en på kvälltid.

I det tredje passet riktade vi in oss på fokusområdet utveckling & återväxt. Efter en kortare presentation av de två kartläggningar som gjorts inom parainnebandy det senaste året fick deltagarna diskutera utifrån fem frågor. Därefter fick de enskilt svara på en *Menti* utifrån samma frågor som även här blir en grund för arbetsgruppen med fokus på utveckling & återväxt. Tre av frågorna var kopplade till rekrytering där uppsökandeverksamhet, samarbete över organisationer, förbättra kommunikation och information samt lite olika inriktningar beroende på målgrupp ansågs viktigt. En fråga handlade om att sänka trösklar för föreningar som vill starta eller utveckla parainnebandy och där ansågs kunskapshöjande insatser, dialog mellan SDF/förening/skolor/etc. samt kommunikationspaket viktigt. Sista frågan handlade om samarbete över organisationsgränser där det anses viktigt att starta en dialog, träffas, skapa en tydlig plan och tydliggöra ansvarsområden.

Diskussion kring tävling & administration utgjorde det fjärde och sista passet. Deltagarna delades upp i tre grupper för att diskutera tre olika frågor; *domare, licenser* samt *klassificering*.

Domardiskussionen hade sin grund i frågor kring vilka faktorer som påverkar och hur vi kan öka viljan att döma parainnebandy. Resultatet från diskussionerna var att domarutbildning för parainnebandy bör vara ett komplement till befintliga utbildningar, men befintliga utbildningar kan innehålla ett moment som synliggör parainnebandy. Det diskuterades om vad som är viktigt utifrån de olika grenarna/spelformerna. Man verkade vara rörande överens om att fokus i el- och rullstolsinnebandy bör ligga mer på regler och tillägsregler än i stående innebandy där fokus främst bör vara bemötande. I licensgruppen diskuterades hur en licens för parainnebandyspelare bör se ut i framtiden. Det ledde fram till tre grundpelare att ta hänsyn till; det ska vara en licens med samma namn som gäller för parainnebandy, licensen måste vara enkelt och licensen behöver vara billig. Klassificeringsfrågan landade i diskussion om personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och svårigheter med nivåskillnaden i stående parainnebandy. Både el- och rullstolsinnebandy saknar klassificering idag. Elinnebandy kan dock titta på Powerchair Floorball/Hockey för inspiration till klassificering. För rullstolsinnebandy kan klassificering i rullstolsbasket och deras poängsystem vara värt att titta närmare på.

Utvärderingen av dagarna visar på att deltagare över lag är nöjda med konferensen och det sammanlagda betyget är bra. Agendan, middagen och Malmö som samlingspunkt sticker ut i positiv bemärkelse. Lunchen, möjligheten att se rullstolsinnebandy samt kommunikationspasset lämnar mer att önska.

Längre sammanfattning

Introduktion

Jonatan Petersson, parainnebandyansvarig på Svenska Innebandyförbundet, började med att hälsa alla välkomna till Malmö. Därefter hölls en kort presentation om upplägget för dagarna och vilka distrikt som var representerade, både från innebandy och parasport. Samtliga deltagare fick även chansen att presentera sig själva lite kort.

Inkluderingsprocessens steg

Inkluderingsprocessen utförs i sex steg fördelat på ett första steg som kallas *insteget* som följs av *steg 1–5*. Insteget och steg 1 är avklarat och framöver kommer vi arbeta i steg 2. I steg 2 ligger stort fokus på projektgrupp och arbetsgrupper som tillsammans jobbar fram den grund som svensk parainnebandy sedermera kommer stå på. Respektive arbetsgrupp fokuserar på ett område, projektgruppen ansvarar för arbetet som helhet.

Strategi för inkluderingsprocessen

Projektgruppen har tagit fram sex ledord att utgå från i arbetet med inkluderingsprocessen som helhet; *struktur, styrning, samsyn, synliggöra, sammanfoga* och *ständigt*.

- **Struktur:** Det ska finnas en tydlig och lättbegriplig struktur för arbetes gång så fler kan ta del av processen och enkelt förstå den och sin roll i den. Syftet med inkluderingsprocessen ska vara tydligt, målsättningar ska vara konkreta och realistiska.
- **Styrning:** Det ska vara tydligt vilka frågor styrgrupp/projektgrupp önskar svar på inom respektive arbetsgrupps fokusområde samt tydlighet kring vem/vilka som ansvarar för vad. Samtidigt lämnas en stor portion frihet till respektive arbetsgrupp att vara kreativa och utvecklande i sitt arbete.
- **Samsyn:** Vi ska vara lyhörda och se till att representanter på samtliga nivåer - från SF till utövare - får delta i processen och belysa behov, önskemål samt möjligheten att komma med input och idéer.
- **Synliggöra:** Parainnebandy ska få synas mer. Vi deltar på olika arrangemang, vi driver egna arrangemang och vi vågar ta plats. Det ska finnas en tydlig och gemensam strategi för hur vi kommunicerar. Parainnebandy är en viktig del i Svensk Innebandy och en betydande del i att stärka varumärket Svensk Innebandy ytterligare.
- **Sammanfoga:** För att arbetsgruppernas jobb och engagemang i slutändan ska ha en positiv effekt för inkluderingsprocessen behöver alla fokusområden sammanfogas till ett gemensamt arbete. Ett arbete som utgör grunden för parainnebandyn i Sverige och som alltid går att återkomma till vid behov.
- **Ständigt:** Arbetet med parainnebandy tar inte slut den dagen överflytten från parasportförbundet till innebandyförbundet sker. Det är en ständig process som behöver följas upp, utvärderas, justeras och vidareutvecklas.

I den sista delen av introduktionen presenterades vilka områden det kommer vara extra fokus på under en första period av arbetet i steg 2.

Vi kommer arbeta med fyra fokusområden, vilka även var grunden för programmet under parautvecklingsdagarna. Respektive fokusområde följs av exempel på ämnen de olika arbetsgrupperna kan komma att diskutera.

- **Kommunikation:** Varumärke, gemensamt sätt att kommunicera, intern kommunikation, kommunikationspaket, kommunikationsverktyg för föreningar/SDF, med mera.
- **Utbildning:** Parasportens grunder, kunskapshöjande insatser för SDF, tränarutbildning, domarutbildning, organisationsledarutbildning, med mera.

- **Utveckling & återväxt:** Trygg idrott, barn- och ungdomsverksamhet, rekrytering, jämställdhet, samarbete och gemensamt ansvar över organisationsgränser, med mera.
- **Tävling & administration:** Regler och tilläggsregler, iBIS, licenser, domare, seriespel, klassificering, med mera.

Kommunikationspass – hur kan vi?

Lisa Eskils, varumärkesansvarig på Svenska Innebandyförbundet, besökte parautvecklingsdagarna för att hålla i ett kommunikationspass. Kommunikation är alltså ett av de fyra fokusområden vi kommer arbeta med under steg 2 i inkluderingsprocessen.

Lisa började med att presentera sig själv, sina kollegor på kommunikationsavdelningen, lite vad de arbetar med och Svensk Innebandys sätt att kommunicera.

Svensk Innebandys sätt att kommunicera beskrivs i sex punkter:

1. Vi använder korta meningar
2. Vi förklarar svåra begrepp
3. Vi använder ett intressant språk
4. Vi visar hellre än berättar
5. Vi är jämlika och inkluderande
6. Vi vågar visa känslor

Därefter presenterades den workshop kopplat till kommunikation som deltagarna på konferensen tillsammans skulle arbeta utifrån – *hur kan vi? (HKV)*

Syftet med HKV var att lyfta utmaningar/problem för att skapa inkludering/involvering genom att samarbeta. Målet var att gemensamt kunna kommunicera ännu bättre.

Övningen gick ut på att formulera frågeställningar/utmaningar/problem/hinder/orosmoln kring kommunikation i allmänhet, som möjligheter enligt *hur kan vi?* Workshopen var uppdelad i sex steg. I det första steget fick varje person enskilt skriva ner fem HKV som i steg två presenterades i smågrupper. I steg tre fick respektive grupp gemensamt prioritera sina fem främsta HKV som i steg fyra presenterades i helgrupp. I steg fem fick varje smågrupp diskutera lösningar på fem HKV som även de presenterades i helgrupp i det sjätte och sista steget.

Resultat från HKV

Vid sammanställning av resultatet från HKV framgår det tydligt att det finns brister i kommunikationen gällande inkluderingsprocessen och dess innebörd, både gentemot SF, SDF och föreningar.

- **Lösning:** Ta fram både fysisk och digital informationsfolder som förklarar inkluderingsprocessen och dess innebörd. En folder riktad till SF och SDF samt en folder riktad till föreningar.

Det framgår också att det saknas tydlig information om vad parainnebandy är. Inte minst att parainnebandy faktiskt är ett samlingsnamn för de tre olika spelformerna rullstolsinnebandy, elinnebandy och stående innebandy.

- **Lösning:** Ta fram både fysiskt och digitalt informationspaket om vad parainnebandy.

Flera andra idrotter som genomfört inkluderingsprocessen tidigare har tagit fram en föreningsguide för uppstart av paraverksamhet. Den fungerar som ett hjälpmedel till föreningar med ett intresse av att bedriva paraverksamhet, för att gå från tanke till uppstart. Detta är även något vi vill kunna erbjuda.

- **Lösning:** Skapa en föreningsguide för att underlätta för föreningar vid uppstart av parainnebandy. Ska finnas både digitalt och fysiskt.

I övrigt önskas mer löpande information om hur arbetet med inkluderingen går, vad som händer framöver, med mera.

- **Lösning:** Skapa ett månadsbrev eller liknande med aktuell information om arbetet med inkluderingen av parainnebandy. Alternativt ett månadsbrev med inriktning parainnebandy som helhet där arbetet med inkluderingsprocessen är ett stående inslag.

Något annat som omnämns är Svensk Innebandys hemsida. Då gällande information kring parainnebandy och inkluderingsprocessen, men även önskemål om fler kontaktpersoner för parainnebandy med kompetens inom specifika områden. Idag är parainnebandyansvarig ensam kontaktperson för parainnebandy.

- **Lösning:** Gällande information kring parainnebandy och inkluderingsprocessen är ovan nämnda lösningar delar som även skulle kunna finnas på Svensk Innebandys hemsida. Gällande fler kontaktpersoner för parainnebandy med kompetens inom specifika områden så är det något som behöver arbetas fram över tid i takt med inkluderingsprocessen. I dagsläget är parainnebandyansvarige kontaktperson för parainnebandy.

Vidare benämns mötet mellan innebandy-SDF och parasport-SDF inom samma distrikt under parautvecklingsdagarna som något positivt, för vissa som en uppstart för fortsatt samarbete.

- **Lösning:** Ta vara på den kontakt som skapats och se till att ha en löpande dialog mellan innebandy-SDF och parasport-SDF i ert distrikt. Har ni ingen kontakt idag så ta ett första steg till att skapa den kontakten.

Samarbete som föreningar lyftes också upp under kommunikationspasset. Det finns inte tillräckligt stort underlag för att alla föreningar ska kunna bedriva parainnebandyverksamhet och i många fall kanske för stor konkurrens bara blir negativt. Ett förslag var försöka skapa ett utökat samarbete mellan föreningar där två olika lösningar nämndes.

- **Lösning 1:** En förening står för paralaget, men fler föreningar hjälper till i arbetet. Skulle kanske även vara möjligt att mellan föreningar driva ett paralog ihop under gemensam flagg.
- **Lösning 2:** En förening både står för paralaget och driver det. Föreningar som själva inte erbjuder parainnebandy har det dock som en del av sin hemsida där de hänvisar till en förening i närområdet som erbjuder parainnebandy.

Fokus utbildning

Utbildning är som tidigare nämnts också ett av de fyra fokusområdena. Det inkluderar utbildningar riktade mot både olika organisationer och roller inom parainnebandy. Tränarutbildning, förenklad tränarutbildning, domarutbildning, utbildning riktad mot SDF och SF för både anställda och förtroendevalda, utbildning för kanslipersonal och styrelsemedlemmar, klassificeringsutbildning, med mera.

Utbildningspasset startade med en kort genomgång av vilka utbildningar parasporten respektive innebandyn erbjuder idag. Parasportförbundet erbjuder utbildningen *parasportens grunder* som är en bra grund att börja med för att få ökad kompetens och förståelse kring parasport. Vidare erbjuds utbildningar inom bemötande, tillgänglighet på idrottsanläggningar samt idrottspecifika utbildningar inom andra idrotter som tillhör parasportförbundet. Från innebandyns sida låg fokus på strukturen för tränarutbildningar där samtliga börjar med samma grundutbildning för att därefter delas upp i olika ålderskategorier med olika fokus i utbildningarna. Samtliga ålderskategorier erbjuder även fortbildningar inom specifika områden.

Därefter delades deltagarna in i mindre diskussionsgrupper där man fick diskutera utbildningsfrågan fritt. Som hjälpmedel fanns exempel på utbildningar (enligt första stycket under rubriken fokus utbildning) samt en rad frågeställningar att diskutera utifrån:

- Vem riktar sig utbildningen till?
- Vem ska arrangera utbildningen? (SF/SDF)
- Bör utbildningen vara en fortbildning, inkluderad i annan utbildning eller både och?
- Hur gör vi utbildningarna attraktiva?
- Hur kan vi implementera inkluderande ledarskap i våra utbildningar?
- Hur lägger vi upp en förenklad utbildning? (ex. maxlängd, ersätta teori med praktiska moment, uppdelade moment)
- Vad bör utbildningen innehålla? Vilka ämnen bör prioriteras i respektive utbildning?
- Bör utbildningen vara grenspecifik (stående, elinnebandy, rullstolsinnebandy) eller som samlad utbildning för parainnebandy?

Efter diskussion i mindre grupper lämnades ordet fritt i storgrupp. Här diskuterades utbildning för domare flitigt och vad en sådan utbildning främst bör innehålla. Även tränarutbildningsfrågan lyftes.

För att samla in material kring utbildning fick deltagarna svara på ett Google Forms med en rad frågor utifrån olika typer av utbildningar. Material som blir ett underlag till den arbetsgrupp som har utbildning som sitt fokusområde.

Nedan går vi igenom frågorna som deltagarna fick svara på samt vad det resulterade i. En fråga i taget.

1. Tränarutbildning för parainnebandy bör vara...

Svarsalternativ: Inkluderad i befintlig utbildning - en fortbildning - både inkluderad i befintlig utbildning och som fortbildning – annat (fritext).

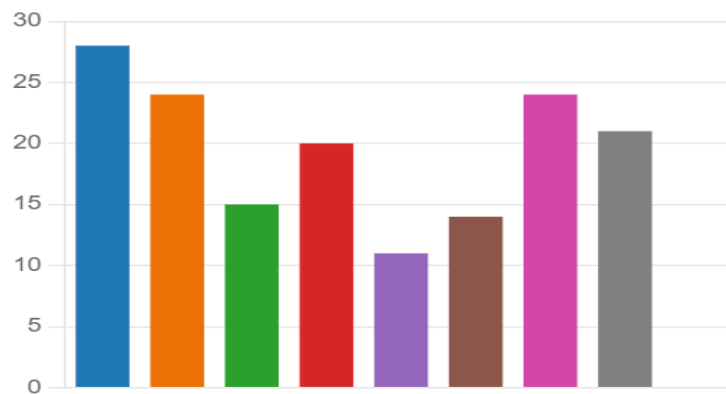
Resultat: 24 av 31 svarande anser att en tränarutbildning för parainnebandy både bör vara inkluderad i befintlig utbildning (innebandyns grundutbildning) och som fortbildning. Tre svarande valde alternativet annat (fritext), två av de svaren var en lite mer utvecklande text som även de kan sammanfattas i att tränarutbildning för parainnebandy både bör vara inkluderad i befintlig utbildning och som fortbildning.

2. Vilket innehåll är viktigt att ha med i en tränarutbildning för parainnebandy? (välj ett eller flera alternativ)

Svarsalternativ: Bemötande – Grenspecifik kunskap (elinnebandy, rullstolsinnebandy, stående) – klassificering – regler & tilläggsregler – tillgänglighet – innebandyspecifik kunskap – parasportens grunder – information om funktionsnedsättningar – annat (fritext).

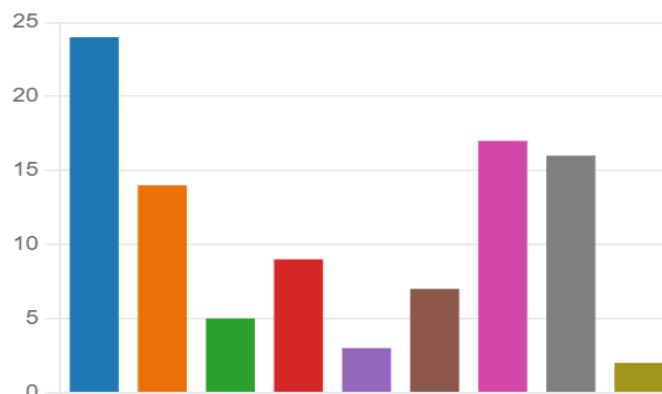
Resultat: 28 av 31 svarande anser att **bemötande** är väldigt viktigt. 24 svarande tycker att **grenspecifik kunskap** och **information om funktionsnedsättningar** behöver finnas med. **Parasportens grunder** är viktigt enligt 21 svarande samtidigt som **regler & tilläggsregler** anses betydelsefullt enligt 20 svarande. Övriga enligt följande: **klassificering** (15 röster), **innebandyspecifik kunskap** (14 röster) samt **tillgänglighet** (11 röster).

3. I en förenklad tränarutbildning, vilket innehåll bör vi fokusera på? (välj ett eller flera alternativ)

Svarsalternativ: Bemötande – Grenspecifik kunskap (elinnebandy, rullstolsinnebandy, stående) – klassificering – regler & tilläggsregler – tillgänglighet – innebandyspecifik kunskap – parasportens grunder – information om funktionsnedsättningar – annat (fritext).

Resultat: Jämfört med resultatet från fråga två ser det lite annorlunda ut gällande vilket innehåll som anses viktigt i en förenklad tränarutbildning. Även här är anses dock **bemötande** vara väldigt viktigt då 24 av 31 svarande har fyllt i det. Därefter är det ett ganska stort hopp ner till **information om funktionsnedsättningar** (17 röster), **parasportens grunder** (16 röster) och **grenspecifik kunskap** (14 röster). Övriga enligt följande: **Regler & tilläggsregler** (9 röster), **innebandyspecifik kunskap** (7 röster), **klassificering** (5 röster), **tillgänglighet** (3 röster) samt **annat** (1 röst). Personen som svarat **annat** menar på att det inte finns behov av en förenklad tränarutbildning.

4. Kan viss teori ersättas med praktiska moment i en förenklad tränarutbildning? Om ja, vilken/vilka delar? (utgå från fråga 3) [valfritt att svara på frågan]

Svarsalternativ: Fritext.

Resultat: Av de som valt att svara på frågan tycker de allra flesta att det finns delar som går att utföra praktiskt i stället för teoretiskt. Det mest återkommande svaret är att innebandyspecifika och grenspecifika moment i mångt och mycket går att göra praktiskt. Några tycker även att det skulle vara bra att få vara med ett parainnebandy-lag och testa på att vara tränare. Även parasporten grunder borde gå att genomföra praktiskt enligt en person. En svarande tycker att all teori går att ersätta med praktiska moment samtidigt som någon annan inte tycker att praktiska moment kan ersätta någon teori.

5. Domarutbildning för parainnebandy bör vara...

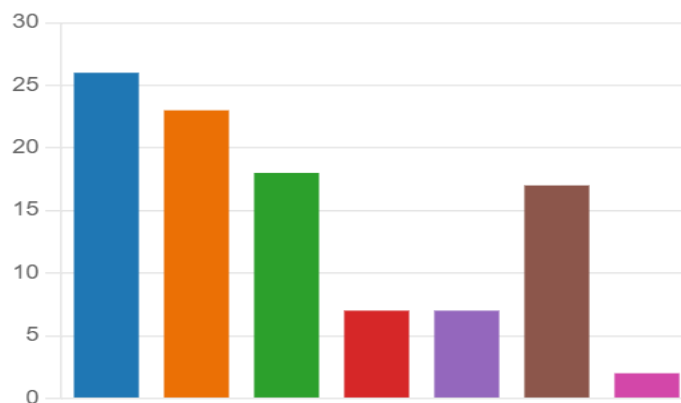
Svarsalternativ: Inkluderad i befintlig utbildning - en fortbildning - både inkluderad i befintlig utbildning och som fortbildning – annat.

Resultat: 18 av 31 svarande anser att en domarutbildning för parainnebandy både bör vara inkluderad i befintlig utbildning och som fortbildning. Sju svarande tycker att det enbart ska vara en fortbildning och fem personer tycker att det enbart ska vara inkluderat i befintlig domarutbildning.

6. Vad bör en domarutbildning för parainnebandy innehålla – utöver regler & tilläggsregler? (välj ett eller flera alternativ)

Svarsalternativ: Bemötande – information om funktionsnedsättningar – grenspecifik kunskap (elinnebandy, rullstolsinnebandy, stående) – information om tillgänglighet – klassificering – parasportens grunder – annat.

Resultat: Även i en domarutbildning för parainnebandy anses **bemötande** vara det absolut viktigaste med 26 röster, tätt följd av **information om funktionsnedsättningar** med 23 röster. **Grenspecifik kunskap** och **parasportens grunder** kommer där efter med 18 respektive 17 röster. **Information om tillgänglighet** och **klassificering** hamnar båda på sju röster vardera. Två personer har svarat **annat**.

7. Kan viss teori ersättas med praktiska moment i en förenklad domarutbildning? Om ja, vilken/vilka delar? (utgå från fråga 3) [valfritt att svara på frågan]

Svarsalternativ: Fritext.

Resultat: Av de som valt att svara på frågan tycker de allra flesta att grenspecifik kunskap är det som skulle fungera bäst att göra som ett praktiskt moment i stället för teoretiskt. Möjligheten att göra studiebesök på träningar för att träffa spelarna och kanske prova på att döma parainnebandy där ses också som något positivt och genomförbart.

8. Vad bör en parautbildning för kanslipersonal och styrelsemedlemmar innehålla? (välj ett eller flera alternativ)

Svarsalternativ: Bemötande – Grenspecifik kunskap (elinnebandy, rullstolsinnebandy, stående) – klassificering – regler & tillägsregler – tillgänglighet – parasportens grunder – information om funktionsnedsättningar – ekonomi – kommunikation – information om inkluderingsprocessen – annat.

Resultat: Tanken med frågan var en parautbildning riktad till kanslipersonal och styrelsemedlemmar i förening. Frågan är dock slarvigt ställd och går att tolka som kanslipersonal och styrelsemedlemmar i förening, men också kanslipersonal och styrelsemedlemmar i SDF. Att de 31 svarande tolkar frågan olika framgår tydlig i nästa fråga, som är ett komplement till denna fråga. Det gör svaret som helhet svårare att bedöma, men det framgår trots allt att *parasportens grunder* är oerhört viktigt vare sig det handlar om kanslipersonal och styrelsemedlemmar i förening eller i SDF, det anser 28 av 31 svarande. Detsamma gäller *information om funktionsnedsättningar*, *information om inkluderingsprocessen* samt *kommunikation* som alla får ett högt antal röster.

9. Hur når vi ut och attraherar kanslipersonal och styrelsemedlemmar att gå en parautbildning?

Svarsalternativ: Fritext.

Som nämndes under förra frågan så är det tydligt att denna fråga tolkats på två olika sätt. Här kommer vi fokusera på svaren som rör kanslipersonal och styrelsemedlemmar i förening. Frågan om hur vi når ut till och attraherar kanslipersonal och styrelsemedlemmar i SDF lägger vi till en extra fråga om och presenterar resultatet där (fråga 12).

Resultat: Ett förslag är att parainnebandy ska inkluderas i grundutbildning för organisationsledare. Någon menar på att starten av ett parainnebandylag i en förening bör vara ett beslut som tas av styrelsen där det medföljer en introduktionsutbildning för styrelsen. En annan tanke är att man kan baka in parainnebandyn i möten och träffar med föreningar som sker under säsongen. Någon anser också att det är viktigt att signalera att parautbildning är något som förväntas av exempelvis ledare och domare och att det därför bör förväntas av kanslipersonal och styrelsemedlemmar också. Personen anser dock att det är viktigt att inte stressa fram detta utan skapa flera tillfällen att gå en sådan utbildning för att ge alla en rimlig chans.

10. Inom vilket/vilka områden ser du ett behov av kunskapshöjande insatser riktad mot SDF-personal?

Svarsalternativ: Fritext.

Resultat: Det mest frekventa svaret är att kunskapshöjande insatser för SDF-personal krävs inom samtliga områden som diskuterats kring utbildning. Kunskap om inkluderingsprocessen, en tydlig plan och mall för den samt hur övertagandet ska gå till rent praktiskt är också något som efterfrågas. Utöver det anses mer kunskap om exempelvis bemötande, normer, vad parasport är, information om funktionsnedsättningar med mera vara viktigt. Vilket går att sammanfatta i en utbildning kring *parasportens grunder* som berör alla de frågorna. Även ekonomi samt frågor kopplat till tävling nämns.

11. Inom vilket/vilka områden ser du ett behov av kunskapshöjande insatser riktad mot förtroendevalda i SDF?

Svarsalternativ: Fritext.

Resultat: Samma som resultatet på fråga tio.

12. Hur når vi ut och attraherar kanslipersonal och styrelsemedlemmar i SDF att gå en parautbildning?

Svarsalternativ: Fritext.

Resultat: Det som återkommer gång på gång är att det behöver vara ett krav, att det inte ska finnas något annat alternativ än att gå en parautbildning för personal och förtroendevalda i SDF.

Hur använder vi utbildnings-materialet vidare i inkluderingsprocessen?

Svaren på ovan nämnda frågor blir en grund till den arbetsgrupp som kommer fokusera på utbildningsfrågan. Genom svaren får arbetsgruppen ta del av vilka tankar, idéer, behov och önskemål som finns hos både innebandy- och parasport-SDF. Frågorna kommer kompletteras med svar på liknande frågor från föreningar som anmält sig till parakonferens på Bosön i samband med SM-finalerna i innebandy. Föreningar som bedriver eller har ett stort intresse av att bedriva parainnebandyverksamhet.

Anledningen till att SDF och föreningar får svara på samma/liknande frågor är för att säkerställa att vi får input från samtliga nivåer. Tillsammans kan en helhet för vilka utbildningar parainnebandy behöver samt hur de ska formas skapas. Det ger oss goda möjligheter till en lyckad inkludering utifrån utbildningsfrågan.

Fråga 10–11 ger oss en klar bild av att både anställda och förtroendevalda på SDF behöver utbildning om parainnebandy, inte minst gällande grunderna i parasport. Vi planerar därför digitala utbildningstillfällen inom Parasportens grunder. Tanken är att de ska genomföras i maj med alternativ att gå antingen dag- eller kvällstid för att möjliggöra att så många som möjligt går utbildningen. Vi återkommer med detta inom en snar framtid.

Utveckling & återväxt

Utveckling & återväxt är det tredje av de utvalda fokusområdena. Vilket till exempel inkluderar frågor som rör rekrytering, jämställdhet, barn- och ungdomsverksamhet, trygg idrott, samarbete över organisationsgränser (SF, SDF, parasportförbundet, innebandyförbundet, kommuner, funktionshinderorganisationer etc.).

På konferensen började utveckling- & återväxtpasset med en genomgång av de två kartläggningar som genomförts inom parainnebandy. Vicki Wedin genomförde en kartläggning våren 2022 för att ta reda på vilka föreningar som bedriver parainnebandyverksamhet, både medlemsföreningar i Svenska Innebandyförbundet och Svenska Parasportförbundet. Jonatan Petersson genomförde hösten 2022 en kompletterande kartläggning för att ta reda på vilka föreningar som idag inte bedriver någon paraverksamhet men har ett intresse av att göra det. Frågor kopplat till anledningen/anledningarna varför föreningen trots intresse inte startat upp paraverksamhet fanns också möjlighet att svara på. Den sistnämnda kartläggningen inkluderade dock enbart föreningar med medlemskap i Svenska Innebandyförbundet. Kartläggningarna presenterades delvis separat och delvis sammanställda. Den sammanställda kartläggningen ger en god indikation på omfattningen av svensk parainnebandy idag.

I samband med genomgången av kartläggningarna under utveckling- & återväxtpasset fick respektive SDF ta del av data för sitt distrikt med målsättningen att skapa en bild av nuläget samt intresset för parainnebandy. Kontakta jonatan.petersson@innebandy.se om du önskar ta del av de sammanställda kartläggningarna över svensk parainnebandy eller för något specifikt distrikt.

Efter genomgången av kartläggningarna delades deltagarna upp i mindre grupper för att diskutera fem utvalda frågor. Därefter utfördes ett *Menti* för att samla in data utifrån frågorna.

1. Hur skulle ni kunna utveckla ert rekryteringsarbete kopplat till parainnebandy?

Resultat: Det som nämns mest frekvent är uppsökandeverksamhet, vikten av att komma ut och träffa målgruppen i exempelvis skola eller habilitering. Även prova på-dagar är återkommande och att det måste finnas en tydlig plan för de personer som har ett intresse att börja spela parainnebandy i förening, föreningen måste vara redo att ta emot spelare.

Även ett förbättrat samarbete mellan organisationer behövs, mellan parasport och innebandy-SDF och inte minst med kommuner. En kartläggning i kommunerna vore bra för att skapa en bild av hur stor målgruppen och därmed förutsättningarna är.

Kommunikation och information är också något som behöver förbättras. Allt från att göra parainnebandyn mer synlig i Svenska Innebandyförbundets kanaler till att skapa kommunikationspaket med information om parainnebandy. Till föreningar, ledare och spelare, men även till föräldrar till målgruppen.

2. Hur kan ni hjälpa föreningar att sänka trösklarna för att komma i gång med/utveckla parainnebandy?

Resultat: Kunskaphöjande insatser är det mest återkommande vad gäller att sänka trösklarna för föreningar. Även här ses parasportens grunder som en utbildning som borde användas, men också utbildning kring vad parainnebandy faktiskt är.

Dialog är också viktigt. Mellan SDF och föreningar, men också för att stötta föreningar i dialog med exempelvis skolor och habilitering. Även här ses kommunikationspaket som en viktig del för att vara redo med information. Att kommunicera och marknadsföra goda exempel återkommer också i svaren.

En annan sak värd att fundera på anses vara spelformen. Där nämns att spela 3 mot 3 som ett alternativ för att sänka trösklarna och möjliggöra att fler föreningar får ihop tillräckligt med spelare för att bedriva verksamhet.

Även ekonomisk stöttning nämns i flera svar som ett sätt att sänka trösklarna.

3. Hur kan ni nå ut till fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning?

Resultat: Svaren speglar till stor del svaren i fråga 1, men med mer betoning på att nå ut till föräldrar och att ha verksamhet i anslutning till skolor.

Att visa upp den verksamhet som redan finns för att skapa förebilder nämns också som något viktigt.

4. Hur kan ni nå ut till fler flickor/kvinnor med funktionsnedsättning?

Resultat: Här handlar svaren uteslutande om att få in fler samt ta vara på de kvinnor som finns inom parainnebandyn. Synliggöra kvinnliga spelare för att skapa förebilder. Jobba med att rekrytera kvinnliga ledare. Mer fokus på damerna inom norminnebandyn för att de ska bli synliga för paraidrottare. Om möjligt starta upp flicklag inom parainnebandyn.

5. Hur kan ni utveckla samarbetet mellan organisationer? (ex. SDF, SF, RF-SISU, kommun, skolor, funktionshinderorganisationer)

Resultat: Svaren på frågan handlar uteslutande om att starta en dialog, träffas, göra upp en tydlig plan för vad man vill göra, hur det ska göras samt vad som förväntas av vem. Att driva gemensamma aktiviteter och arrangemang kan vara en sådan sak. Att börja med det lilla, prata om vad respektive organisation behöver och därifrån hjälpa varandra kan också vara fullt tillräckligt.

Någon skriver att styrning från högsta instans är viktigt. För inkluderingsprocessen är styrning ett av våra ledord och att det ska finnas en tydlig styrning är något vi kommer arbeta med i processen.

Hur använder vi utveckling- & återväxtmaterial vidare i inkluderingsprocessen?

Även här kommer svaren på frågorna ge en grund till den arbetsgrupp som kommer fokusera på utveckling och återväxt. Precis som under utbildningsdelen får arbetsgruppen genom svaren ta del av tankar, idéer och önskemål som finns hos våra SDF. För att skapa en röd tråd genom processen och vilka fokusområden vi arbetar med så kommer frågorna kompletteras med svar på liknande frågor från föreningar på parakonferens på Bosön.

Några av de lösningar som diskuterats under kommunikationsdelen har också stor betydelse i frågan om utveckling och återväxt. Information om vad parainnebandy är, vad inkluderingsprocessen innebär, föreningsguide för uppstart av paraverksamhet, marknadsföra goda exempel, med mera.

Tävling & administration

Det fjärde och sista fokusområdet är tävling & administration där till exempel frågor som rör seriespel, licenser, klassificering, iBIS, regler och tillägsregler diskuteras.

Under passet delades deltagarna upp i tre grupper för att diskutera tre olika frågor, cirka tjugo minuter för varje fråga. Följande frågor diskuterades:

Domare

Uppgift: *Diskutera vilka faktorer som påverkar och hur vi kan öka viljan att döma parainnebandy.*

Mattias Linell, domarkoordinator på Svenska Innebandyförbundet, var den som ledde gruppen där deltagarna fick diskutera domarfrågan tillsammans med Mattias.

Sammanfattning av diskussion: Något som belystes i diskussionen var vikten av att integrera kunskap från olika håll, det vill säga kunskap från innebandy och från parasport.

Resultatet från diskussionerna var att domarutbildning för parainnebandy bör vara ett komplement till befintliga utbildningar, men befintliga utbildningar kan innehålla ett moment som synliggör parainnebandy - som lite marknadsföring.

Det diskuterades även om alternativ för de som enbart vill döma parainnebandy. Att det bör finnas en endagskurs, men som kan vara nivå-anpassad.

Det går inte heller undvika att diskutera domarfrågan utifrån de olika grenarna/spelformerna. Man verkade vara rörande överens om att fokus i el- och rullstolsinnebandy bör ligga mer på regler och tillägsregler än i stående innebandy där fokus främst bör vara bemötande.

Den internationella regelboken för spelformerna kom också på tal. Här är önskemålet att följa en internationell regelbok och att den ska ha samma upplägg inom parainnebandyns grenar som den har i internationell norminnebandy.

Klassificering

Uppgift: *Diskutera klassificering utifrån nivåer och krav.*

Kennet Rosén, ordförande i Parasport Sveriges innebandykommitté, ansvarade för diskussionen kring klassificering.

Sammanfattning av diskussion: Uppfattningen är att klassificeringen ligger nära licensfrågan och att det finns en stor utmaning i olika funktionsnedsättningar.

Man diskuterade att personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) i regel är bättre på innebandy och att det kan skapa stor nivåskillnad. Historiskt sett har personer med NPF inte alltid varit väl ansedda inom stående parainnebandy. Fram tills 2017 var bara två spelare med NPF tillåtna i varje lag.

Gällande rullstolsinnebandy finns ingen klassificering idag, men en tanke om ett eventuellt poängsystem för klassificering lyfts. Detta används idag inom rullstolsbasket.

Elinnebandyn saknar också klassificering i dagsläget. Någon nämner att det finns en risk med att klassificera, men att det åtminstone på sikt kan locka fler personer än det "skrämmar bort". Här finns en tanke att titta på hur man klassificerar i Powerchair Floorball/hockey, vilket är en fjärde parainnebandygren som finns i flera andra länder men inte i Sverige.

Licens

Uppgift: *Diskutera hur licens för parainnebandyspelare bör se ut i framtiden (upplägg, kostnad, ålder, om funktionsnedsättning ska framgå etc.)*

Michael Lawitz, Stockholm Innebandyförbund samt del av arbetsgruppen för tävling & administration, hade ansvar för diskussion av licensfrågan.

Sammanfattning av diskussion: Licensfrågan är en komplex fråga. Licenser inom parasporten och innebandyn ser idag olika ut, det är två olika system. Man har också kommit fram till att parasportens avtal är bättre.

Det nämns att det sedan 2023 inom parasport finns en prova på-licens, men det är osäkert huruvida den bara gäller SF eller om föreningar också kan använda den.

Diskussionen ledde fram till några viktiga delar för en licens för parainnebandy:

1. Det ska vara en licens som gäller för all parainnebandy, med ett namn.
2. Licensen måste vara enkel.
3. Licensen behöver vara billig.

Vad gäller klassificering är det något som får byggas på, på licensen i efterhand.

Hur används material för tävling & administration vidare i inkluderingsprocessen?

Precis som inom de andra fokusområdena kommer insamlat material, tankar och idéer från detta pass fungera som underlag i arbetsgruppen för tävling & administration. Frågor gällande tävling & administration kommer också vara en del av parakonferensen på Bosön.

Utvärdering och framtiden

I samband med att parakonferensen i Malmö hade sitt slut delades flyers med QR-kod samt länk till en utvärdering av dagarna ut till samtliga deltagare. Svarsfrekvensen hade kunnat vara högre, i nuläget har ungefär en tredjedel av deltagarna svarat, men vi utgår från de svar som inkommit.

I utvärderingen användes en skala på 1–4 stjärnor. 1 stjärna = mycket dåligt, 2 stjärnor = dåligt, 3 stjärnor = bra, 4 stjärnor = mycket bra.

Snittbetyg på följande...

Informationen inför: 3 stjärnor

Agenda för dagarna: 3,3 stjärnor

Lunch: 2,6 stjärnor

Middag: 3,5 stjärnor

Malmö som mötesplats: 3,4 stjärnor

Möjligheten att se rullstolsinnebandy: 2,9 stjärnor

I textform nämns också att lunchen kunde varit bättre, vilket snittbetyget också visar på. En fråga som saknades i utvärderingen var gällande konferenslokalen och betyg på den. Där har vi fått till oss att den inte var särskilt mysig och att konferenser i framtiden borde anordnas på hotellet för att kunna vara mer effektiva med tiden. Detta tar vi med oss inför framtida konferenser.

Även närvarolista från konferensen efterfrågas. Det finns med längst ned i detta dokument.

Fokusområden

Betyg gällande hur vi arbetade med respektive fokusområde under konferensen.

Kommunikation: 2,7 stjärnor

Utbildning: 3,2 stjärnor

Utveckling & återväxt: 3,1 stjärnor

Tävling & administration: 3,1 stjärnor

Kommentarer gällande valet av fokusområden är att det känns relevant och bra.

Kommunikationspasset tog lite stryk av teknikstrul samt att det är en fråga som kräver lite mer tydlighet vad som förväntas. Inte minst diskussioner då det är enkelt att komma in på andra ämnen än just vad kommunikation är och innebär. Utöver det kunde diskussioner kännas lite stressade ibland då tiden var knapp och mycket skulle hinnas med under en ganska kort period.

Målbilden för respektive fokusområde är också något som efterfrågas. Vad som önskas uppnås på både kort och lång sikt.

I övrigt ses det i regel som något positivt med mycket diskussioner. Kontakterna som skapas och en inblick i hur andra distrikt arbetar är något som uppskattas.

Framtiden

För att komma vidare i diskussionerna efterfrågas beslut om hur saker och ting ska bli, eller åtminstone beslutsförslag att diskutera.

Även tydlighet och enkelhet i ekonomifrågor gentemot föreningar efterfrågas. Exempelvis hur man på enklaste sätt kan hjälpa föreningar att söka bidrag. Ekonomifrågan är självklart viktig i inkluderingsprocessen där steg 3 utslutande handlar om att säkra ekonomin. Vi behöver dock ha med oss den frågan tidigare än så då den såklart är en vital del för att framgångsrik inkluderingsprocess.

Utvärderingen innehöll även frågan om hur ofta konferenser likt den i Malmö bör anordnas. Majoriteten tycker att två gånger per år är lagom, några tycker en gång per år räcker och någon anser att fler än två gånger är att föredra.

Helhetsbetyg

Frågan på vilket betyg konferens-dagarna får som helhet visar på ett snittbetyg på 3,31 stjärnor.

Det är ett betyg som tyder på att vi tillsammans har lagt en bra grund och är på rätt väg för att lyckas med inkluderingen av parainnebandy från Svenska Parasportförbundet till Svenska Innebandyförbundet. Det, tillsammans med den feedback vi fått på dagarna, tar vi med oss i arbetet som väntar framöver.

Tack för att ni ville delta på konferensen, hoppas vi ses på nästa också!

Närvarolista

Dedjo Engmark	Östergötlands Parasportförbund
Jan Björfeldt	Östergötlands Parasportförbund/styrgrupp inkludering
Stefan Nygren	Östergötlands Innebandyförbund
Viktoria Gustafsson	Östergötlands Innebandyförbund
Magnus T Carlsson	FBC Lerum
Ulf Widell	Västsvenska Innebandyförbundet
Mikael Lindqvist	Västra Götalands Parasportförbund
Stig Carlsson	Västra Götalands Parasportförbund
Markus Andersson	Västergötlands Innebandyförbund
Jan Berg	Södermanlands Innebandyförbund
Michael Lawitz	Stockholms Innebandyförbund
Ewa Anemyr	Smålands Parasportförbund
Rolf Trulsson	Småland Blekinge Innebandyförbund
Stefan Franzén	Småland Blekinge Innebandyförbund
Sarah Jaxell	Skånes Innebandyförbund
Jan-Olov Andersson	Skånes Innebandyförbund
Kennet Rosén	Skånes Parasportförbund/Parasport Sveriges Innebandykommitté
Lena Revholm	Norrbottnens Parasportförbund
Robin Engström	Norrbottnens Innebandyförbund
Peter Malmberg	Hallands Parasportförbund
Leif Andersson	Hallands Parasportförbund
Cecilia Andersson	Hallands Innebandyförbund
Tobias Hellqvist	Hallands Innebandyförbund
Oscar Hurtig	Gävleborgs Innebandyförbund
Mikael Persson	Gotlands Parasportförbund
Magnus Pettersson	Gotlands Innebandyförbund
Joel Carlstedt	GUD-distriktens (Gävleborg/Uppland/Dalarna) Innebandyförbund
Vicki Wedin	Projektgrupp inkludering/Parasport Sveriges Innebandykommitté
Mattias Larsson	Parasport Sveriges Innebandykommitté
Maja Lindsjö	Arbetsgrupp utveckling & återväxt
Simon Löf	Arbetsgrupp utveckling & återväxt
Lisa Eskils	Svenska Innebandyförbundet
Inez Rehn	Svenska Innebandyförbundet
Mattias Linell	Svenska Innebandyförbundet
Jonatan Petersson	Svenska Innebandyförbundet